

**PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS DIREKTORIAUS 2010 M. LIEPOS 21 D.
ĮSAKYMO NR. 1-219 „DĖL TIPINIŲ CIVILINĖS SAUGOS MOKYMO PROGRAMŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

Nr.
Vilnius

P a k e i ĉ i u Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 21 d. įsakymą Nr. 1-219 „Dėl Tipinių civilinės saugos mokymo programų patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

**„PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KRIZIŲ VALDYMO IR CIVILINĖS SAUGOS MOKYMO DARBO VIETOSE
PROGRAMŲ PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 3 punktu ir Krizių valdymo ir civilinės saugos mokymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“, 5.2 papunkčiu, t v i r t i n u pridedamas:

1. Valstybės institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų krizių valdymo ir civilinės saugos mokymo darbo vietose programą;
2. Savivaldybių administracijų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų civilinės saugos mokymo darbo vietose programą;
3. Kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų darbuotojų civilinės saugos mokymo darbo vietose programą.“

Direktorius
vidaus tarnybos generolas

Saulius Greičius

PATVIRTINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2010 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 1-219
(Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
įsakymo Nr.
redakcija)

KITŲ ĮSTAIGŲ, ŪKIO SUBJEKTŲ IR VEIKLOS VYKDYTOJŲ DARBUOTOJŲ CIVILINĖS SAUGOS MOKYMO DARBO VIETOSE PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų darbuotojų civilinės saugos mokymo darbo vietose programa (toliau – Mokymo programa) skirta kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų darbuotojų (toliau – darbuotojai) civilinės saugos mokymo darbo vietose įgyvendinimo užtikrinimui, nustatanti civilinės saugos mokymo formas, metodus bei Mokymo programos turinį.

2. Mokymo programos paskirtis – suteikti darbuotojams praktinių įgūdžių ir kompetencijų, kurios leistų jiems efektyviai vykdyti savo funkcijas ekstremaliųjų situacijų, karinių ir hibridinių grėsmių metu, užtikrintų darbuotojų tinkamą parengtį ir atsparumą, taip pat suteiktų daugiau informacijos apie ekstremaliųjų situacijų valdymą, padidintų civilinę saugos sklaidą ir ugdytų gyventojų savisaugos kultūrą.

3. Mokymo programa parengta atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymą, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą ir kitus teisės aktus, nustatančius Lietuvos krizių valdymo ir civilinės saugos, Lietuvos nacionalinio saugumo ir gynybos sistemos principus ir prioritetus.

II SKYRIUS MOKYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

4. Darbuotojų mokymas pagal Mokymo programą turi būti suplanuotas kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų ar jų įgaliotų asmenų nustatytose ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonėse (jeigu teisės aktų nustatyta tvarka prevencijos priemonės privalomos numatyti) arba kituose veiklos planavimo dokumentuose.

5. Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonėse arba kituose veiklos planavimo dokumentuose, susijusiose su darbuotojų mokymu, nustatomi atsakingi vykdytojai, kurie organizuos ir pagal planavimo dokumentuose nustatytas datas vykdys Mokymo programą.

6. Asmenys, galintys vykdyti Mokymo programą, yra nustatyti Krizių valdymo ir civilinės saugos mokymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“, 9 punkte.

7. Darbuotojų mokymui pagal Mokymo programą darbo vietose kasmet turi būti skiriama tiek laiko, kad būtų pasiekti Mokymo programos 2 punkte nustatyti tikslai, bet ne mažiau kaip 2 akademinės valandos.

8. Mokymo turinys turi būti orientuojamas į darbuotojų praktinių įgūdžių ir kompetencijų įgijimą, kurie leistų jiems efektyviai vykdyti savo funkcijas krizių, ekstremaliųjų situacijų, karinių ir hibridinių grėsmių metu, taip pat į darbuotojų parengties ir atsparumo užtikrinimą, informuotumo apie civilinę saugą didinimą, atsižvelgiant į pavojus, nustatytus nacionaliniame galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos vertinime, Nacionalinio saugumo strategijoje ir (ar) kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų kompetencijas ekstremaliųjų situacijų metu.

9. Kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų vadovai arba jų įgalioti asmenys, atsižvelgdami į turimas ir būtinas darbuotojų kompetencijas ekstremaliųjų situacijų, karinių ir hibridinių grėsmių metu, savarankiškai pasirenka Mokymo programos IV skyriuje numatytas Mokymo programos turinio temas ir numato mokymo trukmę. Organizuojant darbuotojų mokymą pagal Mokymo programą gali būti pasitelkiami valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ar įstaigų kompetentingi darbuotojai.

10. Darbuotojų mokymas pagal Mokymo programą turi būti registruojamas: įrašoma įvykusių mokymų tema, mokymo forma, data, mokymo vykdytojas (-ai) mokymams skirtas laikas, darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, skaičius.

III SKYRIUS MOKYMO FORMOS IR METODAI

11. Mokymas pagal Mokymo programą vykdomas teikiant pirmenybę kontaktiniam būdui. Nesant galimybės mokytis kontaktiniu būdu, mokymas gali būti vykdomas nuotoliniu arba hibridiniu būdu, kai lygiagrečiai derinami nuotolinis ir kontaktinis mokymas.

12. Siekiant nustatyti civilinės saugos mokymo poreikį, turinį, darbuotojų turimas žinias apie civilinę saugą ir jų kokybę, prieš mokymo pradžią gali būti laikomas papildomas ir (ar) mokymo eigoje tarpinis žinių patikrinimo testas.

13. Mokymo metu turi dominuoti aktyvūs mokymo metodai, interaktyviosios paskaitos, praktiniai užsiėmimai, kurie įtrauktų besimokantį darbuotoją į mokymo procesą ir užtikrintų praktinių įgūdžių ir kompetencijų įgijimą.

14. Baigus mokymą gali būti laikomas žinių patikrinimo testas, kuriuo įvertinami darbuotojų praktiniai įgūdžiai ir kompetencijos, kurie leistų jiems efektyviai vykdyti savo funkcijas, ekstremaliųjų situacijų, karinių ir hibridinių grėsmių metu, nustatoma darbuotojų parengtis, atsparumas ir informuotumas apie civilinę saugą.

IV SKYRIUS MOKYMO PROGRAMOS TURINYS

15. Mokymo programos turinį sudaro šios temos:

15.1. Ekstremaliosios situacijos:

15.1.1. gamtinio pobūdžio situacijos. Aptariamoms ir vertinamos gamtinio pobūdžio situacijos (potvyniai, uraganai, sausros, speigai, epidemijos, epizootijos, epifitotijos ir kt.) ir jų poveikis piliečių saugumui. Nagrinėjamas apsaugos nuo šių pavojų organizavimas, tarp jų ir asmenų su negalia poreikiai;

15.1.2. techninio pobūdžio situacijos. Analizuojamos techninio pobūdžio situacijos (cheminiai incidentai, radiaciniai incidentai, avarijos branduolinėse elektrinėse, didelio masto gaisrai, automobilių avarijos, geležinkelio transporto eismo įvykiai ir aviakatastros) ir jų poveikis piliečių saugumui. Nagrinėjamas apsaugos nuo šių pavojų organizavimas, tarp jų ir asmenų su negalia poreikiai;

15.1.3. socialinio pobūdžio situacijos. Susipažįstama su socialinio pobūdžio situacijomis (masinės riaušės ir neramumai, blokados, provokacijos, diversijos, teroro aktai, taip pat kariniai veiksmai Lietuvos ar kaimyninės valstybės teritorijoje ir kt.) ir jų poveikiu saugumui. Nagrinėjamas apsaugos nuo šių pavojų organizavimas, tarp jų ir asmenų su negalia poreikiai;

15.1.4. ekologinio pobūdžio situacijos. Aptariamos ekologinio pobūdžio situacijos (maisto ir (ar) oro tarša, pramoninės avarijos ir t. t.) ir jų poveikis gyventojų saugumui. Nagrinėjamas apsaugos nuo šių pavojų organizavimas, tarp jų ir asmenų su negalia poreikiai.

15.2. Pasirengimas ekstremaliosioms situacijoms:

15.2.1. nacionalinė rizikos analizė. Supažindinama su valstybės lygio ekstremaliosiomis situacijomis, numatytomis nacionaliniame galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos vertinime;

15.2.2. ekstremaliųjų situacijų valdymo planai. Supažindinama su Valstybiniu ekstremaliųjų situacijų valdymo planu, savivaldybės institucijų ir įstaigų funkcijomis ir uždaviniais, numatytais šiame plane;

15.2.3. savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas. Aptariamos savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numatytos užduotys kitai įstaigai, ūkio subjektui ir veiklos vykdytojui;

15.2.4. kitos įstaigos, ūkio subjekto ir veiklos vykdytojo ekstremaliųjų situacijų valdymo planas. Analizuojami šiame plane numatyti pavojai, jų galimas poveikis kitai įstaigai, ūkio subjektui ir veiklos vykdytojui, jų veiklos stabilumui. Įvertinamos kitos įstaigos, ūkio subjekto ir veiklos vykdytojo numatytos prevencijos priemonės šiems pavojams mažinti. Kaupiamos būtinos priemonės ir asmeninės apsaugos priemonės, siekiant užtikrinti kitos įstaigos, ūkio subjekto ir veiklos vykdytojo nepertraukiamos veiklos vykdymą, susipažįstama su šių priemonių panaudojimo tvarka;

15.2.5. kitos įstaigos, ūkio subjekto ir veiklos vykdytojo darbuotojų perspėjimo organizavimas. Aptariamos techninės ir organizacinės priemonės, kurios bus naudojamos darbuotojams perspėti ir informuoti, priemonės, kurios bus naudojamos asmenims su negalia perspėti, atsižvelgiant į negalios (regos, klausos, intelekto) pobūdį. Supažindinama su perspėjimo signalais ir veiksmais, reaguojant į perspėjimo signalus, taip pat su alternatyvomis rasti informaciją neveikiant ryšiui;

15.2.6. valstybinis gyventojų apsaugos planas branduolinės ar radiologinės avarijos atveju. Supažindinama su savivaldybės institucijų ir įstaigų funkcijomis ir uždaviniais, numatytais šiame plane, su maisto ir kitų atsargų kaupimo principais, aptariama išvykimo krepšio paskirtis, apsvarstoma jo sudėtis. Aptariamas gyventojų, įskaitant ir asmenis su negalia, evakavimo organizavimas. Analizuojama surinkimo, tarpinių evakavimo punktų, priėmimų punktų paskirtis evakavimo metu.

15.3. Pasirengimas karui ir kitiems konfliktams:

15.3.1. pasirengimas valstybės gynybai. Detalizuojama, koks reikalingas pasirengimas iki mobilizacijos ir (ar) karo padėties paskelbimo. Mobilizacijos ir (ar) karo padėties paskelbimo metu reikės užtikrinti valstybės gyvybinių funkcijų tęstinumą. Informuoti, kaip keisis kitos įstaigos, ūkio

subjekto ir veiklos vykdytojo darbuotojų darbo specifiška, koks bus poveikis darbuotojų saugumui, koks bus civilinio mobilizacinio personalo rezervo vaidmuo mobilizacijos ir (ar) karo metu.

15.3.2. hibridinės grėsmės. Aptariamos hibridinės grėsmės nacionaliniu lygiu – priešiško valstybinio arba nevalstybinio veikėjo veiksmai, kurie sukelia žalą valstybės gyvybinėms funkcijoms ir politinių sprendimų, susijusių su valstybės interesais, priėmimui, jų efektyviam įgyvendinimui ir piliečių pasitikėjimui valstybės institucijomis, reikalauja koordinuotų valstybės ir savivaldos institucijų veiksmų, siekiant sumažinti patiriamą žalą ir užkirsti kelią tokio pobūdžio žalos pasireiškimui ateityje. Supažindinama su hibridinėmis grėsmėmis pagal sektorius ir (ar) sritis (informacinis saugumas, kibernetinis saugumas, ekonomika, žvalgyba, kinetika, teisinė erdvė ir t. t.), jų žalos intensyvumu ir mastu. Išskiriamos dvi pagrindinės hibridinės grėsmės:

15.3.2.1. informacinis saugumas. Nagrinėjami dezinformacijos, informacinio karo pagrindiniai tikslai, užsienio žvalgybų veiklos keliami pavojai. Mokomasi, kaip atpažinti nusikalstamų, radikalių, teroristinių ir kitų pavojingų organizacijų veikimą;

15.3.2.2. kibernetinis saugumas. Aptariami kibernetinio saugumo gebėjimai, saugaus elgesio kibernetinėje erdvėje principai. Nagrinėjama, kas yra informacinė higiena, kompiuterių virusai ir kitokia kenkėjiška programinė įranga. Susipažinama su įsilaužėlių veikimo principais ir metodais;

15.3.3. išgyvenimo miesto ir gamtinėse vietovėse principai. Apibūdinamas savivaldybėje numatytas priedangų, kolektyvinės apsaugos statinių tinklas. Supažindinama, kokios gali būti kitos laikinos saugios vietos. Analizuojamas piliečių elgsenys bombardavimo metu.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Už Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo ir kitų civilinę saugą reglamentuojančių teisės aktų nevykdymą ar pažeidimą atsakingi subjektai atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos 188601311, Švitrigailos g. 18, LT-03223 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. 1-219 „Dėl Tipinių civilinės saugos mokymo programų patvirtinimo“ pakeitimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-05-17 Nr. 1-329 /2024 (1.4 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Saulius Greičius, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktorius
Sertifikatas išduotas	SAULIUS GREIČIUS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-05-17 14:36:46 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žyme nurodytas laikas	2024-05-17 14:36:54 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-12-18 09:15:31 – 2025-12-17 09:15:31
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.76.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-05-19 18:51:14)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-05-19 18:51:14 DBSIS